

Referendum u Sloveniji 6.6.2010.

NA PROVJERI ARBITRAŽNI POSTUPAK ZA RJEŠAVANJE HRVATSKO-SLOVENSKEGRANIČNOG SPORA

Na obvezujućem referendumu 6. lipnja 2010. g. Slovenci odlučuju o tome hoće li sporazum o rješavanju graničnog spora, koji su šefovi vlada obje države potpisali u studenom prošle godine, moći stupiti na snagu i u Sloveniji.¹ Obje strane bile su suglasne o tome da će odluku o tijeku spornih granica na moru i kopnu povjeriti posebno za to osnovanom međunarodnom arbitražnom sudu, te da će prihvatiti njegovu odluku.²

Dok je Sabor, hrvatski parlament, već u studenom 2009. prihvatio sporazum, u Sloveniji je započela iscrpljujuća, intenzivna i dugotrajna rasprava za i protiv. Ona se čak i nastavila kada je slovenski Ustavni sud u ožujku potvrdio da je sporazum u skladu s ustavom. Referendum se svejedno nije dao izbjeći. Da ga nije raspisala vlada, zasigurno bi bio insceniran s nekog drugog mjesta. Prepreke za to u Sloveniji su minimalne.

Rasprave su motivirane prije svega unutarnjom politikom. Oporbene stranke, a najviše konzervativni SDS Janeza Janše, nisu mogle odoljeti iskušenju da pokušaju zadati daljnji udarac više nesretno operirajućoj vladi pod vodstvom socijaldemokrata. Kao glavni argument im služi prigovor kako sporazumom Sloveniji nije osigurano pravo na pristup međunarodnim vodama. Vlada, međutim, ukazuje kako je postignuti rezultat bolji od svega onoga što se dosada postiglo.

Pitanje je hoće li oporba odabranom strategijom oslabljenja vlade postići svoj cilj. Izgleda da su Slovenci umorni od svađa nakon nacionalnih uzbuđenja protekle godine. Mediji su također napravili zaokret, te većinom podržali sporazum. To je bilo za očekivati, budući da su uglavnom više lijevo orijentirani. I na međunarodnom planu se oporba dovela u politički ćorsokak. Većina zemalja članica Europske unije i SAD žele da se spor riješi, svejedno kako. To napose vrijedi i za mišljenje partnerskih stranaka SDS-a u Europskoj pučkoj stranci. Hoće li referendum imati pozitivan ishod za vladu ipak je teško predvidjeti. Jedan od

---

¹ Pitanje glasi: „Jeste li za to da zakon o ratifikaciji arbitražnog sporazuma između Slovenije i Hrvatske, što ga je slovenski parlament prihvatio 19. travnja, postane valjan?“

² Pojediniosti sadržane su u posebnom izvješću:

http://www.kas.de/proj/home/pub/40/1/year-2009/dokument_id-18028/index.html
(31.05.2010.)

Tekst sporazuma: <http://www.tportal.hr/vijesti/hrvatska/41344/Tekst-hrvatsko-slovenskog-arbitraznog-sporazuma.html> (31.05.2010.)

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

HRVATSKA
REINHARD WESSEL

01. lipnja 2010.

www.kas.hr
www.kas.de

vodećih slovenskih dnevnih listova „Delo“ je 24.05.2010. objavio anketu prema kojoj će 52 posto ispitanika na referendumsko pitanje odgovoriti s „da“, a samo 24 posto s „ne“. 24 posto ih se još nije odlučilo, pri čemu bi ionako samo 40 posto uopće glasovalo. Međutim, postoje i druge ankete koje predviđaju puno tješnji rezultat. Mnogošto će ovisiti o tome u kojoj će mjeri pojedini politički tabori moći mobilizirati svoje pristaše.

Ako referendum i ne bi uspio, to ne bi bila stvarna katastrofa, ni za Hrvatsku niti za Sloveniju. Obje strane su se već odavno aranžirale statusom quo iz 1990./91. godine i tako će i ostati. Ponovno slovensko blokiranje pristupnih pregovora bilo bi teoretski zamislivo, ali malo vjerojatno. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 2012. ili 2013. godine značenje granica bit će sve manje, a praktični problemi oko povlačenja granica rješavat će se na pragmatičan način.

Prevela Ivona Šalinović